

Penmail

Jaargang 4, nr. 2 - April 2009

Uitgave: Werkgroep Kinderhandschrift

Redactie: Dick Schermer (dick.schermer@zonnet.nl)

Gratis kwartaalblad met informatie over kinder- en jeugdschrift

Doel en doelgroep

Met deze Penmail willen we mensen met belangstelling voor het schrift van kinderen en jeugdigen regelmatig informeren.

We vermoeden dat er bij meerdere groepen behoefte bestaat aan regelmatige informatie op dit gebied: Schrijfpedagogische Hulpverlening (SPH), Vereniging van Leraren Schoonschrijven en Machineschrijven (VLSM), Nederlandse Orde van Grafologen (NOG), Landelijke Bond van Remedial Teachers (LBRT), Onderwijsadviesdiensten (schrijfspecialisten), schrijftherapeuten.

Afbakening

Penmail zal zich vooral richten op de volgende terreinen: Schrijfonderwijs, schrijfmethoden, schrijfmateriaal, schriftontwikkeling, schrijftests, verband tussen handschrift en persoonlijkheid, pedagogische grafologie.

Informatie op het gebied van krabbels, tekeningen en kalligrafie vallen buiten onze doelstelling.

Presentatie

We stellen ons voor in Penmail enige afwisseling in de informatie aan te brengen. Nu eens zal er naar een uitgave worden verwezen. Dan weer is er een bespreking, of volgt de letterlijke weergave.

0-0-0-0-0

Learning to see what a child's handwriting shows and tells

Edith Namm is een bekend schrijfdeskundige in New York en heeft meer dan 18 jaar ervaring als gecertificeerd 'specialized graphoanalyst'. Al lezend wordt er een voor de praktijk handige "checklist voor een persoonlijk energieprofiel" ontwikkeld. Het boek (103 p.) werd bij Author House in 2008 uitgebracht, ISBN 978-1-5850-0053-1. Een zeer informatieve en positieve publicatie. Haar websites zijn www.enamm.com en www.share-a-smile-ambassadors.com.

E-learningproject in Goes

Het Ostrea Lyceum in Goes neemt deel aan een E-learningproject. In dit kader zijn enkele brugklassen uitgerust met laptops, waarvan de leerlingen op school zoveel mogelijk gebruik van maken. Onze Werkgroep Kinderhandschrift krijgt tweemaal in dit lopende schooljaar van vier klassen (twee klassen die wel en twee klassen die geen gebruikmaken van laptops) een overschrijfttekst. Het doel is na te gaan of het gebruik van een laptop invloed heeft op de kwaliteit van het handschrift.

Leonardoleerlingen in Zevenaar

Sinds februari zijn in Zevenaar twee Leonardoklassen bij een bestaande basisschool gekomen. De Werkgroep Kinderhandschrift heeft aan een eerder onderzoek (Leonardoschool in Venlo) een uitdagende vraag overgehouden: Hoe ziet het handschrift van kinderen eruit als zij voor het eerst naar zo'n school gaan en na een vier maanden schoolbezoek?

Steeds vaker vragen over 'onleesbaar' handschrift - zelfhulpbrochure

Het Platform Handschriftontwikkeling heeft al talloze vragen over slecht leesbaar handschrift ontvangen via e-mailadres platformhso@home.nl. De behoefte aan praktische informatie voor

ongeveer 12-/13-jarigen heeft geleid tot de brochure “Zelf je handschrift verbeteren – waarom zou je?”. Aan de hand van 8 schriftvoorbeelden gaat de leerling na op welk(e) punt(en) hij/zij verbetering wil aanbrengen; daar worden steeds enkele oefeningen voor gegeven, terwijl daarbij ook de eigen creativiteit wordt aangesproken. Ter verduidelijking het eerste schriftvoorbeeld, waarmee de leerling het eigen schrift kan vergelijken

Sprekende voorbeelden

Er zijn heel wat redenen waarom een handschrift moeilijk te lezen is.

En dan hoef je niet eens te denken aan onbekende woorden, lange en moeilijke zinnen.

Hieronder geven we een aantal voorbeelden.

Onder elk voorbeeld staat wat het lezen zo lastig maakt.

Valt jou dat ook op?

1. De letters staan alle kanten op

Zestien bundels over kinderschrift

Op dit moment zijn er – sinds 2006 – inmiddels 16 bundels verschenen met als verzameltitel: Over kinderhandschrift, schrijfoepvoeding en schrijfonderwijs gesproken. Elke bundel (op A4-formaat, met spiraalrug en transparant omslag) bevat tussen de 11 en 22 vertaalde bijdragen uit boeken, tijdschriften en sinds kort ook van internet. De prijs per bundel schommelt tussen € 5,- en € 6,25, verzendkosten niet meegerekend.

Nadere informatie bij de redactie (zie bovenaan vorige bladzij).

Blok- en schrijffletters in hun bewegingsverloop

De Werkgroep Kinderhandschrift heeft de blokschriftmethode “Schrijven leer je zo!” en de methode “Zwart op wit” voor verbonden schrift met elkaar vergeleken. Er bleken significante verschillen wat betreft:

- penoptillingen: bij blokschrift 19 optillingen bij 27 letters (75%), bij verbonden schrift 4 (20%)!

- richtingenveranderingen (zowel gebogen als hoekige): bij blokschrift 59 veranderingen (66%), bij verbonden schrift 90 (100%)!

Belangstellenden kunnen het verslag van dit onderzoekje (3 blz.) opvragen bij de redactie.

Meer aandacht voor handschrift op school?

In Onze Taal (2008-12) stelt Frank Jansen in de rubriek “Hom of kuit” bovenstaande prangende vraag. Het artikel(tje) begint als volgt: “Uit onderzoek blijkt dat het handschrift van schoolkinderen steeds slechter leesbaar wordt. Moet het aanleren van een duidelijk schoonschrift weer de volle aandacht krijgen in de Nederlandse les?”

Deze verzuchting spreekt ons niet minder aan: “Een tekst in een ritmisch, regelmatig handschrift is een lust voor het oog, en geeft extra informatie over het karakter van de schrijver en de nauwgezetheid waarmee hij het onderwerp behandelt.”